

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

7. Manuum injectio, funes, & vincula.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

tractam, aut confestim ut meruit pro-
creari, meruisset & mori, fieretq; Psal-
mi principalis exemplum, quatenus ita
prorsus rotus deperiret à sæculo, tan-
quam pulvis, quem projicit ventus à facie
terre, nullamque memoriam sui nominis
reliquisset infelix. Et in eundem inve-
hens subdit: Tunc igitur audax, cruento,
ferox, rebellis, tunc fallax, crudelis, ini-
que, venalis, & perfide, prævius ductor,
ac signifer, hostis comitatus horribilis
aciem, quam sacrilegam, gladiis, & fusti-
bus violenter armatam, cum minaciter
moveas, mendacibus osculis fœdus in-
commodas, mellaque venenis adjungis,
& sævâ Domino prodicione blandiris?
Nunquam, nunquam noxios aut pax
conjurat in gladios, aut lupus oscula por-
tigit agno truculenta.

Sed non nisi osculo tradi poterat, qui
labii tantum à populo diligebatur. Sic
Tertullianus, & Clemens Alexandrinus:
Cave, ne de te etiam dicatur illud: *Hic la-
bis me honorat, cor autem ejus longè est à me.*

MANUUM INJECTIO, funes, & vincula.

PUNCTUM VII.

*Tunc accesserunt, & manus inje-
cerunt in Iesum, & tenuerunt
eum. Cohors ergo, & Tribu-
nus, & ministri Iudeorum
comprehenderunt Iesum, & li-
gaverunt eum. Matth. 26.
Ioan. 18.*

ET ecce Philisthim super te Samson. Ve-
rè, verè Philisthim, qui ceciderunt,
vel cadentes interpretantur: Ut enim dixit
eis: Ego sum, abierunt retrorsum, & cecide-
runt in terram.

Atquis audiat sine gemitu, (quemad-

A modum lacrymans ait Bernardus) qua-
liter homicidas manus in illâ horâ in te
injecerunt, & innocentes manus tuas
Iesu bone, vinculis astringentes, te agnū
mansuetissimum, nihil loquentem, ad
instar latronis contumeliosè traxerunt
ad victimam? Et neque tunc misericor-
diam effundere super inimicos tuos, &
distillare favum dulcedinis tuæ, Christe,
cessasti, ac defensoris tui zelum à læsione
trahentium te compescuisti: *Maledictus
furore eorum, quia pertinax; quem nec ma-
jestas miraculi, nec pietas beneficij po-
tuit confringere: Cohors ergo, & Tribunus,
& ministri Iudeorum comprehenderunt Ie-
sum, & ligaverunt eum.*

Eja igitur, ô mi fortissime Samson, dic
mibi, obsecro, in quo sit tua maxima fortitu-
de, & quid sit, quo ligatus erumpere nequeas,
vel quo ligatus possis affigi. *Coma capiti
tui, Rex ligatus criminibus, vel Rex ligatus in
eis. Amor scilicet me arctius illigavit,
ne me exolverem: soporavi propterea
Divinitatis virtutem, alioqui mille vin-
cula, mille ligamina dirupissem, quomodo
sirumpat quis filum de stuppâ tortum sputa-
mine. Sic Origenes: Volens tradidit se
ad vincula, soporans in se Divinitatis
virtutem, & acquiescens, ut alliga-
retur.*

D Nunquid non potuit solvere se ipsum,
inquit Cyrillus, qui solvit quatruiduanum
à vinculis mortis Lazarum, & Petrum à
ferreis carceris ergastulis? Parati adsta-
bant Angeli dicentes: *Dirumpamus vincu-
la eorum, sed sustinebant, quia perferre, ac
pati hæc voluit Dominus.*

Gregorius ad illa verba: *Cum vix par-
vam stillam sermonum ejus audierimus, quis
poterit contrarium magnitudinis ejus intueri?*
E Certe, inquit, ut nos à morte redimeret,
mori Dominus venit, & defectum no-
stræ carnis in suo corpore, pœnasque to-
keravit: qui priusquam ad Crucis patibulum
perveniret, teneri, conspui, illudî,
& alapis cædi se pertulit. Ecce ad quan-
ta propter nos venire probra consen-
sit: & tamen priusquam se teneri permit-
teret, persecutores suos requisivit, dicēs:

Quem

*Cur osculo tra-
ctatus Christus.
Tert. lib. 4.
contra Mar-
tinum, c. 41.
Clem. lib. 2.
psal. 8.
Iob. 29.*

*Judic. 16.
Hebr.*

Joan. 18.

*Bern. ser. de
Pass. Dom.*

Gen. 49.

*Judic. 6.
Hebr.*

*Cant. 7.
Isid. Clar.
Septuag.*

*Orig. hom.
35. in Matt.*

*Cyrl. Terof.
catech. 13.*

Psal. 2.

Greg. ibid.

Ioan. 18.

Quem quaeritis? Cui illic responderunt: A Iesum Nazarenum. Quibus cum repente diceret: Ego sum, vocem solummodo mirrissimae responsionis edidit, & armatos persecutores suos protinus in terram stravit. Quid facturus est, cum iudicaturus venerit, qui unâ voce hostes suos percudit, etiam cum iudicandus esset? Oblatus est ergo, quia ipse voluit. Unde Augustinus: Quando voluit, detentus est, quando voluit, occisus est.

Isa. 53.

Conclusit me Deus (quasi Vinculum) apud iniquum, & manibus impiorum me tradidit. Sic Job Christi personam referens.

Iob 24.

Christus ergo Dominus, Hebr. Iehovah, Chald. Rex decessus, captus est in peccatis nostris. Septuag. In correctionibus nostris. Paraph. In rete occisionis sceleratorum.

Thren. 4.

Hebr.

Chald.

Paraph.

Sap. 2.

Cypr. in ex-

pos. Symb.

Euseb. lib. 2.

c. 25.

Isa. 3.

Cyr. in Ioan.

lib. 11. c. 37.

Et ad hoc iidem sese invicem hortantur! Venite, circumveniamus iustum. Venite, alligemus iustum, legunt Cyprianus, & Eusebius; quomodo & illi in Isaia juxta Septuaginta: Alligemus iustum; quoniam inutilis, aut quantum molestus est nobis. Quas lectiones premens Cyrillus: Vincula, inquit, rerum omnium Domino immittunt, qui ad nostram naturam descendit, ut à peccatorum, & Diaboli vinculis nos eriperet. Tunc re ipsâ verum esse demonstrabatur, quod Judæi dicebant: Circumveniamus iustum, inutilis est nobis; non quia talis ipse fuerit, sed quia peccatoribus, & voluptuosus, supra iustitiam legalem docens, ac liquidò quâ Deo placebant, aperiens, inutilis, atque molestus erat. Nam ut nullam utilitatem cæcis splendor solaris adfert, & suaves cibi amari febricantibus videntur: sic Judæis Dominus, quamvis salutis auctor esset, molestus tamen videbatur, quia ægritudine impediti Salvatorem ferre non poterant.

Sed heu, miseri dum illis Christus molestus est, dumque ipsum propterea capiunt, & comprehendunt, ab illo (quem admodum egregie ait Augustinus) recedunt, quem comprehendunt, & propriis ipsi nexibus capiuntur: Iniquitates suas capiunt impium, & funibus peccatorum suarum constringitur. Funes peccatorum circumplexi sunt me. Incurvatus sum multo vinculo ferreo, & non possum attollere caput, & non est respiratio mihi.

Aug. tract.

112. in Ioan.

Psal. 11. 8.

2. Par. 36.

Idem Augustinus: Mortiferâ suavitate trahebam catenam meam, solvi timens, & quasi concusso vulnere repellens verba benè suadentis, tanquam manum solventis, &c. Obsurdueram stridore catenarum mearum. O quot nexibus, ac nodis peccator constringitur!

Sed hunc ut divina libertas solvat, heu nunc capitur, & ligatur. Zara nimirum, quod est oriens & splendor (Pattis) manum protulit, Synagoga, ut nostrarum salutis obstetric, coccinum rubricatorum in sanguine agni vinculorum alligavit, & Phares (qui se à Deo per peccata diviserat homo) liber evadit.

Simon (obediens) in medio fratrum suorum ligatur, ipsi liberi dimittuntur.

Incomprehensibilis vult comprehendere, manusque vinciri, quibus omnia continet, & gubernat, ut tu dicere possis: Funes (Christi) ceciderunt mihi in praclaris, etenim hereditas mea praclarior est mihi. Comprehendi scilicet voluit in terrâ, ut nos cum pro nostro modulo comprehendam in caelo.

O igitur vincula nostrae libertatis! ð nex, qui nos solvunt à lege, in qua detinebamur, ut non ultra à serviamus peccato! O, ð alligaturae salutares! ð funiculi coccinei, per quos in terram verae libertatis filiorum Dei introducimur, ut de manu inimicorum nostrorum liberati serviamus illi in sanctitate, & iustitiâ coram ipso, omnibus diebus nostris.

lis, iis post Christum trahamur. Trahe post te. In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis.

Benedicta sint haec tua vincula, Christe, quibus diripuisti vincula mea, quibus praecipitasti faciem vinculi colligati super omnes populos.

Ideirò Fili hominis, ecce data sunt super te vincula, & ligabunt te in eis, & non egredieris de medio eorum.

En anima mea, en ut adultera Synagoga verum Iosephum apprehendit, cui is ne consentiret, pallium humanitatis dimisit, & propterea in carcerem detrusus est, & alligatus.

En Rex miserabilis Sedecias à Babylo-nicis captivitate deductus, & in Chaldaicam captivitatem deductus.

En

Reg. 4. *In Arca Dei capta est, & translata est gloria ab Israël. Heu, heu, Angelorum gloria, ut in gloria capta est, & ligata! O quam verè, & appositè vocavit illa filium post captam Arcam. Iacob, quod est: ubi gloria?*

Hebr. *Et certè inglorij, nebulones, ignavi vinciri soleant, duces, militè que generosi vinciri haudquaquam solent. Sic David de Abner: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner, manus tua ligata non sunt, & pedes tui non sunt compeditus aggravati.*

Thren. 5. *Magnæ olim ignominia loco duxit Jeremias, cum populi captivitatem deplorans, ait: Cervicibus nostris minabamur. Scelus est, vincire civem Romanum, inquit ille.*

Cic. 7. in Verrem. *Non decet vinciri Regem! Alexandri vox, ubi ex Medicorum præscripto esset ligandus, quo lethali vulnere fauciatoinfixa extraheretur sagitta.*

Quint. Curt. *Darius Persarum Rex à Macedonibus bello victus, catenis quidem, sed auris præ regiâ dignitate circumligatus.*

Apo. 19. *Tu Rex Regum, tu Dominus dominantium, ut ignavus, ut nullius fidei, ut de plebe, ac hominum face fuscibus constrictus, & cacenis ferreis circumligatus!*

Matth. 27. *Tu ligatis, ut servus! Mors est servitute potior, ait ille. Filij Regis liberi sunt à tributis, ut qui omnino liberi sunt. Sed, o quam magis libera est ipsa vera libertas! & tamen hodie ligatur!*

Ephrem. ser. de Pass. *Vinxerunt perditim immaculatum Dominum, inquit dolenter B. Ephrem, illuseruntque ei, qui alligaverat fortem in solubilibus nexibus, nosque à peccatorum nostrorum vinculis solverat.*

Bern. lib. de Pass. Dom. cap. 4. *O Deus Deorum (stupet Bernardus) quantum ergo derogatum fuit libertati, & potentia tua! Tot aded ligaris vinculis, qui solus ligandi, & solvendi potestatem habes? Sed propter misericordiam tuam ligatus es? ut nos à miseriis nostris faceres absolutos. O quam immitia fuerunt illorum immittissimorum vincula, quibus Agnum mitissimum vinciebant! Videa oculis mentis te, Domine Jesu, tam duris nexibus adstrictum, tanquam latronem trahi ad iudicium Principis Sa-*

A *cerdotum, & inde ad Pilatum: Video, & perhorresco, & admitor, & admirando deficerem, nisi quod liquidè cognosco, te prius in corde charitatis nexibus fuisse constrictum, qui ad deteriora vincula sufferenda te leviter attrahere potuerunt. Gratia sit vinculis tuis, bone Jesu, quæ nostra tam potenter diruperunt.*

Ego Dominus, qui confregi catenas cervicis vestrae, ut incederetis erecti.

B *Ego, ego, qui exolvi filiam Abraham, quam alligavit Satanas. Hæcine scilicet reddit tibi populus stultus, & insipiens, nexis ignominia pro gloria, & honore libertatis?*

Sed tamen ex sua voluntate ligatur (oblatus est, inquam, quia ipse voluit,) nec se dissolvit ex sua in nos nimia charitate. Verum vos, o Judæi, quid agitis, dum Verbum Dei ligatis? Ignoratisne, quod Verbum Dei non est alligatum? quod eum li-

C *gatis, qui portat, nec itaque omnia verbo virtutis suæ? quod illum constringitis, per quem miro ordine, ac nexa facta sunt omnia? quod eum ligatis, qui ligat aquas in nubibus, ut non erumpant pariter deorsum? qui tribus appendit digitis mare, sydera, & terras? Eum, eum, o miseri, ligatis, qui ligatos vos manibus, & pedibus mistet in tenebras exteriores, ubi erant stertus, & stridor dentium.*

D *Constituite ergo, constituite & perfidi) diem solemmem in condensis, vel in frondosis (horti hujus) usque ad cornu altaris, seu al-*

ligate hostiam, aut vincite agnum ad Sacrificium solennitatis, donec sacrificetis illum, & effundatis sanguinè ipsius in cornibus altaris.

Ligant scilicet manus illas tornantes aureas, ne amplius super eos conspergant Ligatus à Tu hyacinthos. Ligant orbis illos aureos, dicit Christus, ne amplius in eos gratias influant. Ligant manus illas tot curationum, tot facinrarum, tot beneficiorum opifices, ne sciendum magis amplius aperiat illas, & impleat eos beneficiis. Abbreviant manum Domini, que Septem dat omnibus affluenter. Adstringunt vinculis libertatem, ut servitutis ipsi jugo colla subjiciant. Raptant humanitatem, quam ille pro omnibus assumpserat. Iniquitati sistunt iatēgritatem, & quidem ream, sed nimia charitatis!

Speranza Scriptura selecta.

Bbbb Unde

Chryf. hom. 6.
de 5. ser. Pass.

Unde Chrystostomus, seu verius Chry-
fologus: Heu! pax cæli traditur doli
osculo, tenetur tenens omnia, alligatur
omnium nexu, ducitur attrahens uni-
versa, à falso veritas accusatur, sistitur,
cui assistunt omnia, flagellatur remissio,
condemnatur venia, illuditur majestas,
irridetur virtus, perfunditur largitor
imbrium sputis, clavis ferri cæli strator
affligitur, mellis dator cibator felle, propi-
nator fontium potatur aceto!

Psal. 61.

Heu! heu! inhumani, heu! crudeles,
heu! barbari. Quousque irruit in hominem
universi vos, tanquam parieti inclinato, &
maceria depulsa?

Thren. 2.

Aperuerunt (en bone Jesu) super te os
suum omnes inimici tui, sibilaverunt, &
frenaverunt dentibus, & dixerunt: En ista
est dies, quam expectabamus, irruimus, vi-
dimus.

Isa. 9.

Quasi rupto muro, & aperta janua (har-
bellicæ cohortes) irruerunt super me &
(quasi ad civitatem, quæ vastatur, ac de-
populatur) ad meas miseras devoluti sunt.
Nunc porro lætantur super me, sicut ex-
ultant victores captâ præcâ, quando divi-
dunt spolia.

Heb. 10.

Psal. 55.

Nunc, nunc verè Filium Dei concu-
cant, ut propterea clamer: Misere mei,
Deus, quoniam concularvit me homo, totâ die
(immò & totâ nocte) impugnans tribu-
lavit me.

Isa. 56.

Iob. 50.

Hebr.

Psal. 55.

En hodie ut corruit veritas in plateis? En
ut verè dicere poterat: Assimilat⁹ sum lu-
to, aut juxta alios: Projectus sum in lutum.
Concularvit me homo, totâ die (& totâ no-
cte), impugnans tribularvit me. Concularve-
runt me inimici mei, quoniam multi bellantes
adversum me.

Math. 26.

Marian. 17.

Schol.

At quantis id, quæso modis? Ad Græ-
cum ibi, & colaphis eum ceciderunt, & ad
Alij, & fustis; alij, & virgæ; alij, & bacilli;
alij, & crepidæ; alij, & alapis eum ceciderunt.
Credibile est, modis omnibus insatiabi-
les tortores Dominum cecidisse. Totâ die,
& totâ nocte impugnans tribularvit me, &
multi bellantes adversum me.

Psal. 21.

Heu! quò, quantisque modis! Devo-
tè quidem, pièque Jacobus Episcopus
Christopolitanus ad illa Psalmi verba:
Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapi-

ens, & rugiens; Ut, inquit, leo rugiens, & rapiens trahit prædam per terram, & la-
cerat, & laniat: ita me trahebant per ter-
ram cædendo, spuendo, colaphizando, &
capillos evellendo, in tantum quòd sicut
aqua effusus sum, & dispersa sunt omnia ossa
mea, id est, tracta sunt per terram, quia ex
nimio labore, & afflictione perfusus sum
sudore, sicut aqua, quia in tantum abundavit
in me sudor, quòd videbar perfusus
B in toto corpore sicut aqua madidus.

Ita Genebrardus: Sicut aqua; Ob san-
guinis effusionem, qui confosso multis
vulneribus corpore totus penè effuxe-
rat: effusus sum, id est, liquefactus penè in
aquam, & dispersa sunt, ad Hebraicum, &
separata sunt, aut dissociata sunt ab invicem
divisa, inopiâ succi, & humoris viscosi vix
sibi coherencia, vel distracta à se invi-
cem, & suis locis mota præ tormentorum
acerbitate, omnia ossa mea.

Intuere igitur, intuere, ô anima, (sic te
Seraphicus, ac devotissimus alloquitur,)
quomodo sponus tuus patitur capi, li-
gari, & furibundè duci. Intuere canes il-
los traheutes, & agnum quasi ad victimâ
mansuetissimum sine resistentiâ sequi.
Unus enim apprehendit, alius ligat: alius
infurgit, & alius exclamat: alius impellit,
alius blasphemat: alius expellit eum,
alius vexat: alius circumvolvitur, alius per-
cutit.

O cervam matutinam! ô cervam aurora,
quàm multi canes te circumdederunt!
quor vincula te constrinxerunt!
Tot, tantaque, ut proclamares: Circum-
dederunt me funes mortis: dolores, aut funes
Inferni circumdederunt me: præoccupaverunt
me laquei mortis.

Sed ô laquei, jam non laquei mortis,
sed de vita auroa, sed funiculus argenteus.
His, his alligari voluisti, Domine, ut tua
vincula mihi essent alligatura salutaria,
ut tua legi ego colla subderem, nec quasi
pullum onagri me liberum natum putarem;
ut divinorum mandatorum jugum non
frangerem, & dicerem: Non serviam; ut
non amplius traherem iniquitatem in fu-
niculis vanitatis, & quasi vinculum plaustrum
peccatum, ut & interim divinæ justitiæ
manus essent ligatæ, ut ad poenitentiam
nos

nos expectares: ut denique manus nostras ob tot fuita ligatas exolveres, & à laqueis Inferni nos liberares.

Expropter tanquam latronem comprehenderunt te, bone Jesu, sed heu! Te, te latronem! At qualiter latro dici possis? Latronis est, aliena diripere; tu propria dilargiris: latronis est à justitiæ ministris declinare; tu eisdem te ipsum manifestas: *Quem quaritis? Ego sum.* Latrones omnibus sunt nocumento; tu adjumento omnibus: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Verum ut latro nihilominus reputari, nec secus ac latro ligari voluisti: ut futaces scilicet parentum nostrorum manus & nostras ipsas, quæ cum illis, & in illis poma aliena, invito Domino, contrectaverunt, & devoraverunt, ab emeritis æternæ mortis vinculis dissolveres, & liberares, & verè diceres: *Et quia non rapui, tunc exolvebam.*

Psal. 68.

Vade sic igitur, Domine: & quoniam tam salutaria sunt hæc tua vincula, paratus & ego in posterum ero libentissimè tecum ligari, & tecum mori: *Ego autem non solum alligari, sed & mori paratus sum propter nomen Domini Jesu.*

Act. 21.

Interim verò tuis instinctibus, inspirationibus, & gratia non resistam, nec amplius tuæ voluntati renitar, sed sensus omnes meos in captivitatem redigam, eisque totos perpetuo tuo obsequio mancipabo; oculos, ut nihil nisi licitum videant, nec amplius vanitatem spectent; aures, ne impudicum quid audiant; linguam, ne quid loquatur, quod Deum, vel proximum offendat; manus, nihil ut illicitum, & pravum operentur; cor, ne malignum quid machinetur, aut nefarium quid cogitet. Hæc omnia in captivitatem redigam, constringam cor, manus, linguam, oculos, aures, omnia in tuum obsequiū tradam, uti tu pro me totus, ut captivus, abductus es, ut in servum, venditus, ac ligatus.

Me totum deinceps dabo ligandum vinculis dulcissimæ charitatis tuæ. Ah! ah! quis & mihi tribuat, ut cum Paulo gloriari possim in vinculis meis, & vocari in posterum *vinctus Jesu Christi*, qui

Phil. 1.

A idèò gaudio repletus est, quod *vinctus* ejus manifesta fierent in Christo in omni Pratorio, & in cæteris omnibus. Vinctum enim esse propter te, Domine Jesu, illustrius est, quàm sive Apostolum, sive Doctorem, sive Evangelistam esse. Ita verè Chrysostr. qui & subdit: *Magna dignitas Chrysostr. s. hac, & regno quovis, ac Consulatu major. in Epist. ad Quid diligit, & ardet pro Christo, eligit potius Eph. vincula ferrè? quàm calos inhabitare, non enim caput ita splendidum reddit imposta corona margaritis conspicua, ut catena ferrea, que propter Christum fertur. Quid autem? si tam gloriosum est pro Christo alligari, quid erit cum Christo colligari, illi que adstringi? Et mihi ita bonum sit illi adhaerere, & nunquam ab eo exsolvi, ac separari, ut quocunque ierit, sive in vitam, sive in mortem, & ego similiter vadam.*

C ALAPÆ, ET COLAPHI. PUNCTUM VIII.

Et colaphis eum ceciderunt: alij autem palmis in faciem ejus dederunt. Matth. 26. Unus autem ministrorum dedit alapam Jesu. Joan. 18.

D IN Caiphæ domo, scelestissimi prædatoris manu ipse Rex gloriæ, theatralis veluti scurra, percutitur alapâ in præmum æquitatis!

Obstipescite, cæli, super hoc. & porta ejus Jerem. 2. de solamini, aut perhorrescite vehementer. Septuag. Numquid (alloquor vos, ô cæli, quando homines sensu carent,) nunquid servus est Jesus, aut vernaculus, ut ab impiis quasi vile mancipium colaphis cæderetur?

E Heu! heu! *super te* (bone Jesu) rugierunt leones: filij quoque Memphis, & Taphnes, Hebr. quod est ora ignominia, vel confusionis, vel serpentina, constupraverunt te usque ad verticem; sive tot jam, tantisque impactis alapis penè confrugerunt, aut conquassaverunt tibi verticem. O, ô exhorrescat cælum, contremiscat terra (veluti exclamat Chrysostr. Chry. hom. 81. in Ioan. mus) alapis Deus percuti potuit!

Bbbb 2 Pavco